

Lietuvos Respublikos Vyriausybei
Gedimino pr. 11, Vilnius

2025 03 07 Nr. 5

Siunčiama elektroniniu paštu: : LRVkanceliarija@lrv.lt

Originalas paštu siunčiamas nebus.

DĖL DEVYNIOLIKTOSIOS LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS PROGRAMOS NUOSTATŲ ĮGYVENDINIMO PLANO PATVIRTINIMO

Lietuvos vaistinių asociacija sveikina, jog Devynioliktojoje LR Vyriausybės programoje (toliau - Programa) dėmesys skiriamas vaistinininkystei, farmacinei rūpybai bei vaistinės paslaugų plėtrai Lietuvoje. Teikiame Lietuvos vaistinių asociacijos pasiūlymus Programai.

1. Dėl Programos 3.2.4. punkto- *Plėtoti farmacinės rūpybos paslaugas ir taip prisidėti prie eilių mažinimo pas gydytojus, kartu įgyvendinti priemonės asmens sveikatos priežiūros įstaigose ir vaistinėse, skirtas skatinti racionalų vaistinių preparatų skyrimą ir vartojimą.*

Džiaugiamės, jog Programoje numatyta plėsti farmacinės rūpybos paslaugas vaistinėse. Tačiau svarbu atsižvelgti į tai, kad farmacinės rūpybos paslaugos Lietuvoje labai atsilieka nuo ES teikiamų paslaugų vaistinėse. Tą patį pažymi ir Valstybės kontrolė, 2023 m. gruodžio 1 d. atlikusi ir pristačiusi visuomenei LR Sveikatos apsaugos ministerijos, Valstybinės ligonių kasos ir Valstybinės vaistų kontrolės tarnybos auditą¹. Valstybės kontrolė savo ataskaitoje pažymi vangią farmacinės rūpybos paslaugų plėtrą vaistinėse ir nurodo, kad vienintelę 2016 m. reglamentuotą farmacinės rūpybos paslaugą (įkvepiamuosius vaistinius preparatus vartojantiems pacientams) teikia 0,5 proc. (6 iš 1 322) vaistinių, tačiau net ir ši paslauga, kiek žinoma Lietuvos vaistinių asociacijai, yra tik popieriuose.

Labai svarbu paminėti, kad Lietuvoje, skirtingai nei kitose ES šalyse, neturime tyrimų, kiek farmacinės rūpybos paslaugos, suteiktos pacientams kokybiškai ir laiku, galėtų sutaupyti PSDF biudžeto lėšų, nes tokiu būdu ne tik trumpėtų eilės pas gydytojus, bet gyventojai, laiku ir tinkamai

---

¹ Valstybės kontrolė, <https://www.valstybeskontrolė.lt/LT/Product/24211>

vartodami vaistus, geriau valdytų lėtines ligas, ir taip galėtų būti išvengiama brangesnio gydymo ar net hospitalizacijos.

Lietuvoje vaistinės vis dar nėra įtraukiamos į senstančios visuomenės problematikos sprendimo paieškas. Šiuo metu, siekiant optimizuoti darbą asmens sveikatos priežiūros įstaigose, vyksta dalies asmens sveikatos priežiūros specialistų funkcijų perdavimas slaugytojams. Toks pats procesas turėtų vykti ir horizontaliai tarp vaistinių ir asmens sveikatos priežiūros įstaigų, t.y. dalis asmens sveikatos priežiūros įstaigų funkcijų turėtų persikelti ir į vaistines. Tokiu būdu dalis pacientų, kuriems yra nebūtinas vizitas pas gydytoją, patys turės galimybę pasirinkti paslaugą vaistinėje, taip atlaisvinant eiles didžiausios rizikos pacientams, ar pacientams, kuriems reikalinga dažnesnė gydytojų priežiūra.

Tad tiek farmacinė rūpyba, tiek vakcinavimas vaistinėse galėtų prisidėti ir prie eilių mažinimo gydymo įstaigose, tiek prie gyventojų sveikatos gerinimo. Šalia būtina nusimatyti priemones, kurios leistų tiek už farmacinę rūpybą, vakcinaciją, ar kitas paslaugas vaistinėse apmokėti vaistinėms iš PSDF biudžeto lėšų, nes šiuo metu to padaryti negalima, nes nėra net sukurta apmokėjimo sistema už suteiktas pacientams paslaugas vaistinėms.

Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2021-04-02 įsakymu Nr. V-694 „Dėl darbo grupės išanalizuoti poreikį ir pateikti siūlymus dėl farmacinės rūpybos ir išplėstinės praktikos vaistininko paslaugų plėtros vaistinėje sudarymo“ buvo sudaryta darbo grupė, kuri išanalizavo poreikį ir pateikė siūlymus dėl farmacinės rūpybos ir išplėstinės praktikos vaistininko paslaugų plėtros vaistinėje bei šių paslaugų teikimo sąlygų. Buvo numatytas ir farmacinės rūpybos įgyvendinimo planas², todėl Programoje reikalinga nusimatyti greitesnį farmacinės rūpybos paslaugų diegimą vaistinėse, sukuriant tvarią sistemą, kuri užtikrinti kokybišką ligų priežiūrą, leistų asmens sveikatos priežiūros specialistams dalį paslaugų perleisti į vaistininkų rankas tokiu būdu asmens sveikatos priežiūros paslaugas priartinat prie pacientų.

Siūlymas - Programos 3.2.4. punkto įgyvendinimą numatyti 2026 m. II ketvirtį.

2. Vaistinių preparatų prieinamumo regionuose gerinimas. 2023 m. gruodžio 1d. Valstybinio audito ataskaitoje Nr. VAE-7 „Vaistų prieinamumas gyventojams“ nurodoma, kad 62,5 proc. savivaldybių (15 iš 24) įvardijo problemas susijusias su vaistų prieinamumu regionuose. Vienos iš problemų, kurias nurodė savivaldybės, yra susijusios su vaistinių tinklo išdėstymu ir gyventojų mobilumu (vaistinės dažniausiai yra rajonų centruose, vyresnio amžiaus gyventojams, turintiems mobilumo problemų yra sunku atvykti ir t.t.). Taip pat buvo nurodoma, kad dėl vaistinių mažos apyvartos vaistinės nesirenka kurtis nuošalesnėse vietose, nedirba savaitgaliais ir švenčių dienomis, be to nei viena savivaldybė nenurodė, jog teikia paramą vaistinėms kaimo vietovėse. Ataskaitoje

---

² <https://www.lrs.lt/sip/getfile?guid=d7c943c2-0ffc-4969-bb04-1a5a42ce7ff3>

nurodoma, kad būtina rasti kitus būdus, kurie sudarytų sąlygas kaimuose bei mažuose miesteliuose Lietuvos gyventojams laiku įsigyti jiems reikalingų vaistinių preparatų.

Šiuo metu fiksuojamas vaistininkų trūkumas vaistinėse. Nors vaistinėse Lietuvoje dirba net 70 proc. licencijas turinčių vaistininkų, kai pasaulio vidurkis³ siekia tik 53 proc., tačiau vaistininkų trūksta, ypač mieste/miesteliuose iki 10 tūkst. gyventojų.

Tam, kad prieinamumas vaistinių preparatų ir kitų vaistinės paslaugų regionuose gerėtų būtina priimti sekančius sprendimus:

1. Farmakotechnikai privalo turėti galimybę su nuotoline vaistininko priežiūra suteikti farmacinę paslaugą pacientams miestuose bent iki 10 tūkst. gyventojų (tokiu būdu pagerėtų vaistų prieinamumas miestuose, kur gyventojų yra nuo 3000 tūkst. iki 10 tūkst. - pvz. Širvintose, Zarasuose, Kupiškyje, Šalčininkuose, Šakiuose, Pabradėje ir t.t.)
2. Farmakotechnikai privalo turėti galimybę aptarnauti pacientus su nuotoline vaistininko priežiūra kaimuose ir mažuose miesteliuose jei studijas yra baigę ir po 2006 m.
3. Farmakotechnikų funkcijos privalo augti, suteikiant galimybę vakcinuoti ar atlikti kitas vaistinės paslaugas.
4. Išplėsti vaistinių prekių asortimentą, sudarant galimybę visuomenės vaistinėse prekiauti ir veterinariniais vaistais.

Siūlymas į Programą įtraukti - vaistinių preparato prieinamumo regionuose gerinimą.

Pagarbiai
Lietuvos vaistinių asociacijos
Pirmininkė

Kristina Nemaniūtė -Gagė

---

³ <https://www.fip.org/file/5015>